

ΙΩΑΝΝΑ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ιστορική τεκμηρίωση της φυσιογνωμίας της Καλαμάτας στα χρόνια του '21

[συνέντευξη στον Σταύρο Χ. Μαρτίνο]

Η Ιωάννα Σπηλιοπούλου είναι επιστήμονας που έχει ερευνήσει συστηματικά και για πολλά χρόνια την ιστορία της Καλαμάτας. Είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών της Σχολής της Καλαμάτας.

Στην αποκλειστική συνέντευξη που παραχώρησε στο Flash της Μεσσηνίας παρουσιάζει τις πολιτιστικές διαδρομές της Καλαμάτας που έχει χαράξει η ίδια, οι οποίες διέρχονται ιστορικά σημεία των προεπαναστατικών και επαναστατικών χρόνων του '21.

Παράλληλα, μας δίνει στοιχεία για τη σημαντική αρχαιολογική έρευνα που θα πραγματοποιήσει το Τμήμα της, με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, στην Άνω Μεσσηνία, μια περιοχή που, όπως αναφέρει, παρότι έχει σπουδαία ιστορία, δεν έχει ερευνηθεί ανασκαφικά στο βαθμό που έχουν ερευνηθεί άλλες περιοχές της Μεσσηνίας.

Η πρόεδρος του Τμήματος ανήγγειλε, επίσης, την πραγματοποίηση αρχαιολογικής έρευνας, και πάλι σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων, στο Κάστρο Καλαμάτας. Μας μίλησε ακόμη για την κατάσταση και τις προοπτικές του πανεπιστημιακού της τμήματος, αλλά και για τη σημασία των κλασικών σπουδών.

Κυρία πρόεδρε, σε δύο χρόνια το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών γίνεται 20 χρόνων! Μέχρι τώρα τα κατάφερε παρά τις δυσκολίες, από εδώ και πέρα;

Αξιότιμε κύριε Μαρτίνο, κατ' αρχάς θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για την ευκαιρία που μου δώσατε να προβάλω μέσα από αυτή τη συνέντευξη το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α.) του οποίου είμαι πρόεδρος και το έργο του, έπειτα από εποχές δύσκολες που διήνυσε, όπως η μακρά περίοδος της κρίσης, κατά τη διάρκεια της οποίας αποψιλώθηκε λόγω περικοπών από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού –καθηγητικού και διοικητικού-, αλλά και τα τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα της πανδημίας με όλες τις επιπτώσεις που επέφερε, κυρίως στο φοιτητικό μας κοινό, που επί τρία εξάμηνα αναγκάστηκε να αρκестεί σε εκπαίδευση εξ αποστάσεως, στερούμενο συνάμα και τη φοιτητική ζωή.

Οι φοιτητές του Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α., πέραν των παγίων μαθημάτων της Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Φιλολογίας, που τους καλύπτουν ένα τεράστιο χρονικό εύρος (Αρχαιότητα, Μεσαίωνας, Νεότερη και Σύγχρονη Εποχή), έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε επαφή με καινοτόμους κλάδους, όπως αυτοί της Αρχαιομετρίας, της Ενάλιας Αρχαιολογίας, της Ανασκαφικής και Έρευνας Πεδίου (χερσαίας και υποβρύχιας), της αρχαιολογικής έρευνας, της Νομισματικής και Σιγίλογραφίας, της Ιστορίας των Δυτικών Κυριαρχιών, του Περιηγητισμού, της Μουσειολογίας, της Ανάδειξης και Διαχείρισης Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων, της Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας, της Ειδικής Αγωγής, της χρήσης Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες κ.ά.

Για τους κλάδους, μάλιστα, της Αρχαιομετρίας, της Ενάλιας Αρχαιολογίας και της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας διαθέτει το Τμήμα μας σύγχρονα εργαστήρια, που κατέχουν ιδιαίτερη θέση

στο χάρτη των ελληνικών ΑΕΙ. Τα εργαστήρια αυτά, όπως και το μικρό αλλά αξιόλογο μουσείο της Σχολής μας, τους δίνουν τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο των σπουδών τους. Σε σημαντικό αριθμό φοιτητών δίνεται, επίσης, η δυνατότητα να λάβουν μέρος σε ανασκαφική έρευνα, έρευνα πεδίου ή παράκτια έρευνα, που διεξάγουν οι καθηγήτριες της Αρχαιολογίας του Τμήματος ή εξωτερικοί φορείς (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Αλλοδαπής, Ερευνητικά Ινστιτούτα), καθώς και σε αρχαιομετρική έρευνα, η οποία διεξάγεται από το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας, με επικεφαλής τον κοσμήτορα της Σχολής, καθηγητή κ. Νικόλαο Ζαχαριά.

Ένας σημαντικός ακόμη αριθμός φοιτητών μας συμμετέχει ετησίως στο Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με επιστημονικό υπεύθυνο του Τμήματος τον καθηγητή κ. Θανάση Χρήστου. Όλα τα παραπάνω αποτελούν διασύνδεση του θεωρητικού μέρους των σπουδών που παρέχει το Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. με την αγορά εργασίας, ένα σημαντικό όπλο για τη μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του. Οι τρεις κύριοι κλάδοι που θεραπεύονται στο Τμήμα, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες ιδιαιτερότητες του Προγράμματος Σπουδών που προαναφέρθηκαν, απέφεραν το Φεβρουάριο του 2019 στο Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. μία πιστοποίηση με βαθμό άριστα, κάτι που παρέχει στους αποφοίτους μας μέσα από ένα ποιοτικό πτυχίο καλύτερες προοπτικές για το μέλλον, ενισχύοντας ταυτόχρονα την επιλεξιμότητα του Τμήματος στο πλαίσιο των Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Έχετε στοιχεία, είναι ικανοποιητικό το ποσοστό των αποφοίτων του Τμήματός σας που εργάζονται στον τομέα που έχουν σπουδάσει;

Βαρύνοντα ρόλο ως προς την επαγγελματική αποκατάσταση παίζουν σήμερα οι μεταπτυχιακές σπουδές. Το Τμήμα μας προ-

Ορκωμοσία Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α., 11/12/2019, στο αμφιθέατρο της Σχολής «Νικόλαος Πολίτης»

σφέρει τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, το ΠΜΣ «Διαχείριση και ανάδειξη πολιτισμικών αγαθών και περιβάλλοντος», ο διετής κύκλος του οποίου ολοκληρώθηκε, αλλά που ευελπιστούμε ότι θα μπορέσουμε να το προκηρύξουμε μελλοντικά εκ νέου, το αγγλόφωνο "Cultural Heritage Materials and Technologies" σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και το ΠΜΣ «Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία: Νέες θεωρήσεις και προοπτικές».

Το Τμήμα Φιλολογίας, το οποίο αποτελεί με το Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών της Καλαμάτας, προσφέρει επίσης δυο αξιόλογα ΠΜΣ, το πρώτο με ειδίκευση στη «Νέα Ελληνική Γλώσσα και Φιλολογία» και το δεύτερο, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Βυζαντινού Πολιτισμού στο Μυστρά, με τίτλο «Βυζαντινός Κόσμος: Η σχέση του με την Αρχαιότητα και το νεότερο Ελληνισμό». Στα ανωτέρω μεταπτυχιακά έχει συμμετάσχει και συμμετέχει ικανός αριθμός αποφοίτων μας, ενώ εδώ και χρόνια γίνονται δεκτοί όλο και περισσότεροι απόφοιτοί μας σε ΠΜΣ άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της χώρας και του εξωτερικού, συχνά έπειτα από απαιτητικές εισαγωγικές εξετάσεις.

Σημαντικό δε ποσοστό των αποφοίτων μας που συνεχίζει αλλού τις σπουδές του, διατηρεί σχέσεις με το Τμήμα, έτσι ώστε να πληροφορούμαστε και με άμεσο τρόπο για την εν γένει επιστημονική και ερευνητική τους πορεία (υποψήφιοι διδάκτορες, ήδη διδάκτορες, μεταπτυχιακοί ερευνητές κ.ά.), πέραν της καταχώρησης από το Τμήμα στοιχείων της ερευνητικής εξέλιξης και επαγγελματικής τους αποκατάστασης όσο πιο συστηματικά γίνεται.

Ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων μας, το πτυχίο του Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. είναι αναγνωρισμένο στον ΑΣΕΠ, στον κλάδο των φιλόλογων, και τους δίνει τη δυνατότητα να απασχο-

ληθούν ως αναπληρωτές στη Β' Εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, ή να διδάξουν σε φροντιστήρια, σε ΙΕΚ, ΚΕΚ κ.α. Οι απόφοιτοι της Κατεύθυνσης Ιστορίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (Δ.Π.Α.) μπορούν επίσης να απασχοληθούν σε αρχεία (Γ.Α.Κ., ιστορικά και άλλου τύπου αρχεία), με μεγάλη ζήτηση στην ψηφιοποίηση αρχείων, όπως επίσης στον εκδοτικό τομέα. Οι απόφοιτοι πάλι της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Δ.Π.Α. έχουν κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα στην Αρχαιολογική Υπηρεσία. Τέλος, το μεγάλο πλεονέκτημα των αποφοίτων και των δύο κατευθύνσεων είναι ο τρίτος κλάδος που θεραπεύει το Τμήμα, αυτός της Δ.Π.Α., που τους δίνει τη δυνατότητα να απασχοληθούν σε μουσεία πολλαπλών τύπων, σε πολιτιστικά ιδρύματα και φορείς, σε Δήμους και στην Περιφέρεια, καθώς και στον ιδιαίτερα νευραλγικό χώρο του τουρισμού.

Έχετε μελετήσει την ιστορία της Καλαμάτας και μάλιστα εν όψει του εορτασμού των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση έχετε χαράξει πολιτιστικές διαδρομές για τον επισκέπτη. Υπάρχουν σήμερα στην πόλη σημεία που διασώζονται από την προεπαναστατική και επαναστατική περίοδο;

Η έρευνα με αντικείμενο την ιστορική τεκμηρίωση της φυσιογνωμίας της πόλης κατά την προεπαναστατική και επαναστατική περίοδο προέκυψε από τη συμμετοχή μου στο χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα «Καλαμάτα 1821: Δρόμοι Ελευθερίας» (ΕΣΠΑ 2018-2021), με επιστημονικό υπεύθυνο το συνάδελφο κ. Ζαχαριά και στόχο του, αφενός, την παροχή πληροφοριών για την κινηματογραφική παραγωγή της ταινίας «Άνεμος Ελευθερίας» της Εταιρείας View Master και, αφετέρου, τη χάραξη πολιτιστικών διαδρομών στην πόλη και το λιμάνι προς υλοποίηση πολυμεσικών εφαρμογών για το Ψηφιακό Μουσείο Καλαμάτα 1821, που

Ν. Ζαχαριάς, και Ι. Σπληλιοπούλου στα εγκαίνια του Ψηφιακού Μουσείου Καλαμάτα 1821. Παλαιό Δημαρχείο, 30/10/2020

στεγάζεται από τα τέλη Οκτωβρίου του 2020 στην ομώνυμη αίθουσα του Παλαιού Δημαρχείου της Καλαμάτας (συνεργασία του Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. με το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΠΑΠΕΛ και με τη συνάδελφο Μαρία Ξανθοπούλου, μόνιμη επίκουρη καθηγήτρια του Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α.).

Τι έχει, όμως, εναπομένει σήμερα από την Καλαμάτα του 1821, σταθμό-ορόσημο για την πόλη; Η διαδρομή που χαρακτήρισε αποτελείται από 20 σημεία ενδιαφέροντος, τα τοπίσματα της προεπαναστατικής πόλης, και αποσκοπεί στο να προβάλει την προεπαναστατική της φυσιογνωμία (Kalamata Branding 1821). Εστιάζει σε ό,τι έχει διασωθεί από εκείνη την περίοδο, μετά την σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή που υπέστη η πόλη το 1826 από τον Ιμπραήμ, τη μετάλλαξή της στα χρόνια του Καποδίστρια και του Όθωνα και τους καταστροφικούς σεισμούς του 1986.

Πρωταρχικό στοιχείο του City Branding είναι η ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων στοιχείων του τοπικού πολιτισμικού αποθέματος μιας πόλης –υλικού και άυλου- και τα πολλαπλά οφέλη που μπορούν να προκύψουν μέσα από αυτό, όπως η ανάπτυξη πολιτιστικού τουρισμού μέσα από τη χάραξη πολιτιστικών διαδρομών.

Οι πολιτιστικές διαδρομές που έχετε χαράξει στην Καλαμάτα ποια πορεία ακολουθούν; Οι κάτοικοι της πόλης γνωρίζουμε επαρκώς την ιστορία της περιοχής μας;

Οι Καλαματιανοί γνωρίζουν επαρκώς την ιστορία τους και είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι ως προς το πολιτιστικό απόθεμα της πόλης τους, γι' αυτό και διαφύλαξαν την αρχιτεκτονική της κληρονομιά μέχρι τους καταστροφικούς σεισμούς του 1986. Η πορεία, ωστόσο, της κυριότερης από τις διαδρομές που χαρακτήριξαν για τον επισκέπτη, είναι «επετειακή», διότι σηματοδοτεί τους «Δρόμους Ελευθερίας» στην προεπαναστατική πόλη (Κάστρο – Πλατεία Αγίων Αποστόλων), συνδέοντάς τους με προεπαναστατικά σημεία ενδιαφέροντος της Δυτικής και της Ανατολικής Παραλίας (Place Branding) και με δύο μονές που έπαιξαν πρωταρχικό ρόλο στην προετοιμασία του Αγώνα για την Ελευθε-

ρία» (Ι.Μ. Βελανιδιάς και Ι.Μ. Μαρδακίου), με απώτερο στόχο την εν γένει ανάδειξη της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της περιοχής (Region Branding), προς ενδυνάμωση του πολιτιστικού της τουρισμού και υπό το πρίσμα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας.

Το επόμενο διάστημα το Τμήμα σας, σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας και με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Πελοποννήσου, πρόκειται να πραγματοποιήσουν αρχαιολογική έρευνα στην Άνω Μεσσηνία. Πώς προέκυψε η πρόταση για την πραγματοποίηση αυτής της έρευνας; Πόσο σημαντική είναι η Άνω Μεσσηνία ιστορικά;

Σύμφωνα με τα στοιχεία που μου παραχώρησε η διευθύντρια του Προγράμματος, συνάδελφος κα Ελένη Ζυμή, η Άνω Μεσσηνία, γνωστή στην αρχαιότητα και ως Ανδανία, με τα εύφορα πεδινά εδάφη της και τα άφθονα νερά της, πληρούσε τις αναγκαίες προϋποθέσεις που ευνοούσαν την εγκατάσταση πληθυσ-

μιακών ομάδων σε όλη της την έκταση από τους Προϊστορικούς Χρόνους έως τις μέρες μας. Η σπουδαιότητά της σηματοδοτείται από την ίδρυση δύο σημαντικών κέντρων, της Ανδανίας και της Μεσσήνης. Η περιοχή αποτελούσε τόπο μνήμης για την ενίσχυση της συλλογικής συνείδησης του μεσσηνιακού λαού που βρισκόταν υπό σπαρτιατική κυριαρχία επί αιώνες, αλλά και το ζωτικό χώρο του άστεως της Αρχαίας Μεσσήνης, καθώς εκεί εκτεινόταν ένα τμήμα της υπαίθρου χώρας με τις κώμες της.

Στους Ύστερους Κλασικούς Χρόνους απελευθερώνεται η Μεσσηνία από τους Σπαρτιάτες και ιδρύεται η Μεσσήνη από τον Επαμεινώνδα (369 π.Χ.). Η εύφορη πεδιάδα της Άνω Μεσσηνίας εξασφάλιζε την οικονομική επιβίωση και αυτάρκεια της νέας πόλης, και παράλληλα την ιδεολογική, πολιτική και πολιτισμική συνοχή και ταυτότητά της. Στην ευρύτερη περιοχή χωροθετείται μία από τις σημαντικότερες κώμες της Μεσσήνης, η Ανδανία, που είχαν άμεση συνάφεια με το προγονικό παρελθόν των Μεσσηνίων, και δεν έχουν ακόμη εντοπιστεί. Εκεί φυλασσόταν και το τελετουργικό των Μυστηρίων της Ανδανίας, αποτυπωμένο σε επιγραφή που βρέθηκε κοντά στο χωριό Πολίχνη. Ωστόσο, μολονότι η Ανδανία έχει ένα πλούσιο μυθολογικό, αρχαιολογικό και ιστορικό παρελθόν, αποτελεί τη μοναδική γεωγραφική ενότητα του νομού που δεν έχει ερευνηθεί συστηματικά.

Μπορείτε να μας δώσετε κάποιες περισσότερες πληροφορίες για την αρχαιολογική έρευνα που θα γίνει στην Άνω Μεσσηνία;

Το ερευνητικό πρόγραμμα «Αρχαιολογική Επιφανειακή Έρευνα στην Άνω Μεσσηνία» (2020-2025) εγκρίθηκε από το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού τον Ιούλιο του 2020 και θα διεξαχθεί από το Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. (έναρξη εργασιών Ιούλιος 2021), υπό τη διεύθυνση της κας Ελένης Ζυμή, μόνιμης επίκουρης καθηγήτριας Κλασικής Αρχαιολογίας του Τμήματος, και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, υπό τη διεύθυνση της προϊσταμένης της, δρος Ευαγγελίας Κεχαγιά-Μηλίτη, καθώς και με τη συμβολή εξειδικευμένων επιστημόνων από ιδρύματα της χώρας μας

και της αλλοδαπής. Το πρόγραμμα, που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από την Περιφέρεια Πελοποννήσου και χορηγίες κοινωφελών ιδρυμάτων, συνίσταται σε μία ολιστική, διεπιστημονική μελέτη και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού τοπίου της Άνω Μεσσηνίας από την Προϊστορία μέχρι και τους Νεότερους Χρόνους. Μέσω μίας συστηματικής επιφανειακής αρχαιολογικής έρευνας σε μία έκταση 30.000 στρεμμάτων και με τη συνδρομή των νέων τεχνολογιών και εφαρμογών, το πρόγραμμα αποσκοπεί στη χαρτογράφηση των μνημείων και αρχαιοτήτων της περιοχής, στη γεωμορφολογική και παλαιοπεριβαλλοντική της μελέτη και στην ανάδειξη και προβολή των μνημείων και του πολιτιστικού της αποθέματος. Κύριο στόχο του αποτελεί παράλληλα η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου, καθώς και στην ενίσχυση της «δημόσιας αρχαιολογίας», δηλαδή της εξοικείωσης των πολιτών και των μαθητών με ζητήματα προστασίας και προβολής των μνημείων, καθώς και της σχέσης τους με το φυσικό περιβάλλον.

Έχει γίνει γνωστό ότι το Τμήμα σας, επίσης σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων, έχει κάνει πρόταση για την πραγματοποίηση αρχαιολογικής έρευνας στο Κάστρο της Καλαμάτας. Υπάρχει κάτι που θα μπορούσατε να μας ανακινήσετε σχετικά;

Η Αρχαιολογική Έρευνα Κάστρου Καλαμάτας (2021-2023) είναι ένα τριετές ερευνητικό πρόγραμμα συνεργασίας του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού τον Ιούνιο του 2021. Στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση της χρήσης του χώρου του κάστρου από την Προϊστορική Εποχή έως τους Νεότερους Χρόνους (η εγκατάσταση και οι λατρευτικές δραστηριότητες διαχρονικά, η διαχείρισή του ως μνημείου κ.ά.). Πρόκειται για μία προσπάθεια συστηματικής τεκμηρίωσης της ιστορίας της αρχαίας, μεσαιωνικής και νεότερης πόλης (Φαρών-Καλαμάτας). Για τη σύνταξη της πρότασης εργάστηκαν από κοινού τα μέλη των ερευνητικών ομάδων των δύο φορέων που θα συμμετάσχουν στην έρευνα.

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, καθηγητής κ. Αθανάσιος Κατσής, στο χαιρετισμό που απύθυνε κατά την έναρξη της 7^{ης} Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης «Το Αρχαιολογικό

Εγκαίνια του Ηλεκτρονικού Μικροσκοπίου Διέλευσης του Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας 21/2/2020. Δημήτρης Πετρόπουλος, Κοσμήτορας Σχολής Γεωπονίας και Τροφίμων, Αθανάσιος Κατσής, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Ιωάννα Σπηλιοπούλου, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Βίκυ Καρέλια, Χορηγός του εργαστηρίου, Σταύρος Σταυρόγιαννης, Καθηγητής Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Νικόλαος Ζαχαριάς, Κοσμήτορας της Πανεπιστημιακής Σχολής Καλαμάτας.

Έργο στην Πελοπόννησο» (ΑΕΠΕΛ3), που διοργάνωσε πρόσφατα διαδικτυακά το Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. (2-5 Ιουνίου 2021), δήλωσε χαρακτηριστικά:

«Με αφορμή τη διοργάνωση του ΑΕΠΕΛ3, αλλά και την πρόσφατη έγκριση από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) της επιφανειακής έρευνας στην Άνω Μεσσηνία, θα επαναλάβω την πεποίθησή μου για την αναγκαιότητα του Τ.Ι.Α.Δ.Π.Α. να συμμετέχει πρωταγωνιστικά σε μία αρχαιολογική ανασκαφή στην πόλη της Καλαμάτας, στην οποία είναι η έδρα του. Για το σκοπό αυτό και σε

συνεργασία με την Εφορεία της Μεσσηνίας έχουμε ήδη καταθέσει σχετικό αίτημα στο ΚΑΣ για ανασκαφή στο Κάστρο της Καλαμάτας, έχοντας παράλληλα δεσμευθεί ως Πανεπιστήμιο για την ανάλογη οικονομική στήριξη και ευελπιστούμε, κυρία υπουργέ, για κάθε θετική κίνηση προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση».

Κυρία πρόεδρε, στην εποχή της 4ης βιομηχανικής επανάστασης οι κλασικές σπουδές πόσο σημαντικές είναι για

την πρόοδο της ανθρωπότητας;

Ο ρόλος αυτών που φοίτησαν σε Τμήματα Κλασικών Σπουδών είναι -μεταξύ άλλων- να υπενθυμίζουν στο κοινωνικό σύνολο ότι ο προορισμός του ιστορικού και του αρχαιολόγου στην κοινωνία της κάθε εποχής είναι να δίνει ένα μέλλον στο παρελθόν, φράση που δανείστηκε από την Unesco η πόλη της Καλαμάτας, όταν ανορθώθηκε και πάλι από τη φυσική καταστροφή του 1986.

Και το παρελθόν του δυτικού κόσμου είναι η Ελληνορωμαϊκή Αρχαιότητα, που συνιστά τη μνήμη του και τον πυρήνα της πολιτισμικής του ταυτότητας, μέσα από τις διαχρονικές αξίες που του κληροδότησε. ■

Οι Καλαματιανοί γνωρίζουν επαρκώς την ιστορία τους και είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι ως προς το πολιτιστικό απόθεμα της πόλης τους.